

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 51 • 23 decembrie 1977

1

**INTREPRINDEREA
DE UTILAJE ȘI PIESE
DE SCHIMB
SUCEAVA**
Calea Unirii nr. 28
Telefon 16091

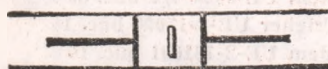
2

**BAZA
PENTRU DESFACEREA
PRODUSELOR FINITE
DIN LEMN**
BUCUREȘTI — Sectorul 7
Calea Plevnei Nr. 161 —
Telefon : 49 57 00
Telex : 10.878

3

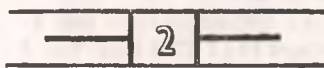
**AEROPORTUL
INTERNATIONAL
BUCUREȘTI-OTOPENI**
Șos. București-Ploiești
km. 16,5
Serviciul Aprovizionare
Telefon : 33.59.81

METALE PRODUSE DIN METAL

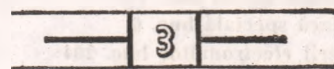
- Metale dure plăci. S.3.16-16 buc. 135
- idem P.30.E.20 buc. 229
- idem K.20-A.16 buc. 494
- idem K.20.A.20 buc. 440
- idem HG 40-A.50 buc. 18
- idem B.16 buc. 80

- idem HG 10-A.50 buc. 26
- idem HG.10-B.20 buc. 93
- idem K.10 B.25 buc. 100
- idem K.10.C.32 buc. 120
- idem HG.10.E.20 buc. 145
- idem B.32 buc. 160

- Bare haine tip Parizot, cod 760-50 buc. 360
- Chei model 6, nichelate buc. 300
- Chei model 9, alămite buc. 113
- Dispozitiv demontabil cu tijă buc. 3100
- Suport dulap, alămit buc. 4500

PIESE DE SCHIMB RULMENȚI

PIESE DE SCHIMB PENTRU ELECTROCAR — EP-011

- Ax arc lamelar buc. 84
- Arc lamelar cărbuni buc. 52
- Apărători flamă buc. 74
- Bobină stator electromotor buc. 4

COMBINATUL PENTRU LIANȚI ȘI AZBOCIMENT FIENI - JUDEȚUL DÎMBOVIȚA

OFERĂ următoarele utilaje în bună stare de funcționare:

- Pod rulant manual 12,5 to.f. deschiderea 10,5 m, înălțimea maximă de ridicare 16 m, valoare 380 mii lei.
- Pod rulant manual 12,5 to.f. deschiderea 5 m, înălțimea maximă de ridicare 15 m, valoare 75 mii lei.
- Pod rulant manual 12,5 to.f. deschiderea 10,5 m, înălțimea maximă de ridicare 8 m, valoare 105 mii lei.

- Bornă buc. 2
- Buton buc. 2
- Areuri bolț fuzetă dreapta buc. 5
- Buton buc. 8
- Buton KMZ buc. 2
- Carter antrenare buc. 10
- Coroană diferențiar buc. 9
- Capac 011020 buc. 4
- Corp cilindru frină buc. 16
- Coroanță diferențiar buc. 2
- Coroană buc. 9
- Clichet buc. 2
- Clemă III buc. 2
- Consolă dreapta buc. 4
- idem buc. 2
- Carcasă sateliți buc. 1
- Coroană dințată buc. 5
- Carcasă casetă direcție buc. 4
- idem sateliți buc. 5
- Corp pompă centrală buc. 2
- Evaporator buc. 2
- Fuzetă dreapta buc. 3
- Levier buc. 7
- Levier stînga buc. 5
- Lagăr palier buc. 6
- Levier stînga buc. 3
- Levier buc. 19
- Maieu roată spate buc. 2
- Manometru hidraulic buc. 10
- Oală bridă arc buc. 5
- Manetă pornire buc. 3
- Pinion satelit buc. 7
- Placă specială buc. 6
- Perii electromotor buc. 204
- Pinion atac diferențiar buc. 8
- Piuliță cu nituri buc. 1
- Pinion atac buc. 9
- Placă contact buc. 2
- Pinion atac buc. 11
- Racord buc. 14
- Rotor bobinat buc. 4
- Roată dințată buc. 5
- Semicarter spate buc. 10
- Simering butuc buc. 49
- idem buc. 32
- Separatori flămă buc. 210
- Segment contact buc. 75
- Segmenti compresor buc. 30
- Semigeantă mică buc. 6
- Segmenti cota 0 buc. 5
- Segmenti R. II buc. 29
- Simering buc. 25
- Semicarter spate buc. 2
- Simering buc. 17
- Semicarter spate buc. 3
- idem buc. 1
- Tambur frină spate buc. 9
- Taler față buc. 8
- Ventil complet buc. 2
- Axă planetară 111.121 buc. 5

AUTOALIMENTATOR IAZ-MAZ

- Tambur frină buc. 1

AUTOREMORCHER TATRA — 111

- Cap bară direcție buc. 6
- Cruce articulație față buc. 2
- Flanșe arbore planetar buc. 1
- Pinion intermediar buc. 2
- Starter dinam buc. 1
- Pompă injecție buc. 1
- Electromotor buc. 1
- Pinion cuplare buc. 2
- Dinam buc. 1
- Comutator tensiune buc. 1
- Disjuncteur-conjuncteur buc. 1

**PIESE SCHIMB AUTO PROVENITE
DIN CASĂRI AUTOVEHICULE
UZATE**

- Arc lamelar spate VOLGA buc. 2
- Aparat bord idem buc. 1
- Cauciucuri 670/5 idem buc. 8
- Camere 670 5 idem buc. 8
- Capace roți idem buc. 4
- Geam parbriz față idem buc. 1
- Genți idem buc. 8
- Lămpi semnalizare față idem buc. 2
- idem spate stop idem buc. 2
- Pompă centrală frină idem buc. 1
- Volan idem buc. 1
- Anvelope 590/14 FIAT-1800 buc. 2
- Electromotor 12V idem buc. 1
- Genți idem buc. 5
- Tobă eșapament idem buc. 1
- Dinam FIAT-1300 idem buc. 1
- Genți idem buc. 5
- Electromotor ștergător OPEL buc. 1
- Motor complet VOLGA buc. 2
- Motor fără cutie viteze VOLGA buc. 1
- Filtru oxigen idem buc. 2

AUTOSPECIALĂ GAZ 51,63

- Grup conic față buc. 1

INCĂLZITOR MP-85

- Calorifer buc. 7
- Cap cilindru încălzitor buc. 8

**MATERIALE CONSTRUCȚII ȘI
ȘI INSTALAȚII**

- Cărămidă refractară buc. 5345
- idem silica buc. 6048
- Emailă buc. 134
- Chit de cușit buc. 174
- Emailă buc. 40
- Chit de stropit buc. 690

**PIESE SCHIMB RADIO,
RADIOLOCAȚIE, INSTALAȚII PNA**

- Lămpi radio 1278 buc. 26
- idem 4 00,25 buc. 10
- idem radio RG 250/3000 buc. 20
- idem 6 J 10 P buc. 10
- Furcă SR 32 P 10 ES buc. 8

- Capsulă microfon 20828 buc. 10
- Tub electronic EZ 12 buc. 12
- idem EZ 81 buc. 22
- idem E 44 13 buc. 10
- Releu RKMP buc. 5
- Bloc EL 2041000 ARP-6 buc. 4
- Bloc amplificare antenă 203002 GONIO ARP-6 buc. 5
- Regulator IAP 3226003 buc. 5
- Bloc UE 2208000 sX M DELAPAR 7 S PAR 8 S și ARP 8 buc. 3
- Bloc generator II 2081023 buc. 1
- Tranzistor MP 14 buc. 10
- idem P 20 1A buc. 5
- Releu UE 45790027—4—340 buc. 34
- idem SR 4520004 buc. 7
- Condensator KSO 81000 V-10000 pf buc. 10
- Condensator K 15 U 1A 10K 133 pf buc. 6
- Rachete roșii buc. 256
- idem verzi buc. 301
- idem albe buc. 155
- Releu SRC 52-5201 buc. 17
- Capac releu telefonic buc. 106
- Suport capac releu telefonic buc. 94
- Releu RSM 2 buc. 6
- Suport furcă buc. 50
- Sonerie BLRS buc. 40
- Induster ATI-52 buc. 20
- Contact UE-6620-011 buc. 60
- idem UE-6620-012 buc. 80
- Trigher UE-2-15000 buc. 16
- idem UE-2-151001 buc. 16
- idem UE-2-151002 buc. 16
- Tranzistor IT 308V buc. 35
- Releu RP 5 buc. 8
- idem 4 S 4503000 buc. 3
- Rezistență 1-80-1000 C buc. 10
- Lampă AZ 12 buc. 3
- Rachete galbene buc. 200
- idem roșii buc. 300
- idem verzi buc. 300
- idem albe buc. 200
- Potențiomtru ES-4-68500 buc. 6
- Releu RS 4513003 buc. 8
- Tub electronic 6Y 2P buc. 25
- idem 6y8 buc. 10
- idem 6J 4P buc. 20
- Cristal PP 400 000 buc. 10
- idem 084 BAA SB 7000071 buc. 10
- Diodă D 9 B buc. 5
- Tranzistor MP 15 buc. 5
- Piston B 2 250001/1 buc. 10
- Inel P 2 250001/1 buc. 10
- idem P 2 250004/1 buc. 10
- Inel P 2 25000 buc. 10
- Bolț piston P2 25000 sp 1 buc. 16
- Cuzineți bielă P2 25006 buc. 16
- Tranzistor MP 40 P 14 buc. 24
- Diodă D 1 D buc. 67
- Lampă EZ 81 buc. 5

CONTRACT ECONOMIC

PRECIZĂRI PRIVIND RĂSPUNDE- REA PENTRU ÎNTIRZIEREA ÎN PLATA PREȚULUI PRODUSELOR LIVRATE.

Practica arbitrală reține în mod constant că răspunderea cu penalitățile prevăzute de art. 1 lit. g din HCM nr. 306/1970 pentru întârzierea nejustificată în achitarea prețului produselor livrate este condiționată de existența, între părți, a unor raporturi contractuale stabilite în forma prevăzută de lege. Per a contrario, ori de câte ori se constată inexistența formei contractuale scrise ori stabilirea ei în alte condiții de cele prevăzute de art. 3 din Legea nr. 71/1969, pretențiile unităților furnizoare la plata penalităților menționate sînt respinse.

În cele ce urmează, ne vom referi la situații în care, deși cerința formei scrise a contractului a fost respectată, unitățile furnizoare nu obțin penalitățile datorită faptului că nu au acționat unitatea care are a răspunde, potrivit contractului, pentru plata prețului cu întârziere.

Astfel, de pildă, Arbitrajul de Stat interjudețean Timișoara, prin hotărîrea nr. 1320/1977, a respins ca inadmisibilă acțiunea prin care reclamantul Combinatul de lianți și azbociment Tirgu-Jiu a solicitat pîrîtului Oficiul de îmbunătățiri funciare Reșița la plata unor penalități pentru neachitarea la termen a contravalorii unor tuburi azbociment livrate.

În fapt, s-a reținut că livrarea s-a efectuat în baza unui contract pe care reclamantul l-a încheiat cu DIF—DAPS București, contract care a cuprins și un desfășurător în care pîrîtul era indicat ca beneficiar al tuburilor livrate.

Se observă deci, că între părțile în litigiu nu au existat raporturi contractuale, reclamantul avînd contract încheiat cu o altă unitate.

Problema care s-a pus a fost aceea dacă, în virtutea desemnării pîrîtului, prin desfășurător, ca beneficiar al unor cantități din produsele contractate, s-a stabilit un raport juridic între re-

clamant și pîrît, raport juridic care să îndreptățască formularea unor pretenții la penalități.

În rezolvarea acestei probleme, este decisivă împrejurarea dacă între DIF—DAPS București și pîrîtul Oficiul de îmbunătățiri funciare Reșița s-a stabilit vreun raport contractual privind livrarea produselor în cauză.

Intrucît din probele dosarului a rezultat că un asemenea raport contractual nu s-a stabilit, arbitrajul, în mod îndreptățit, a reținut că indicarea pîrîtului ca beneficiar în desfășurătorul contractului nu este de natură să stabilească vreun raport juridic între acesta și reclamant.

Într-adevăr, în situația dată, această indicare nu are altă semnificație decît aceea a concretizării modalității de executare pe cantități, sortimente și stații de destinație, în cadrul contractului de furnizare unitatea beneficiară avînd dreptul să indice ca expedierea produselor să se facă la o destinație care diferă de sediul său.

Drept urmare, penalitățile pentru întârzierea plății prețului nu se puteau pretinde în mod valabil de la pîrît, ci numai de la unitatea socialistă cu care s-a încheiat contractul, DIF—DAPS București.

Concluzia ar fi fost alta dacă între această unitate și pîrîtul din litigiu ar fi existat un contract de furnizare încheiat cu clauza tranzitului organizat. Într-o atare situație, dacă această clauză era în concordanță cu contractul dintre reclamant și DIF—DAPS București, potrivit practicii arbitrale, se creiau raporturi juridice directe între părțile din litigiu, astfel că pretențiile la penalități nu ar fi fost inadmisibile. Dar asemenea raporturi juridice nu rezultă, așa cum a pretins reclamantul, din împrejurări de fapt legate de modul cum s-a făcut expedierea produselor și decontarea prețului, atîta vreme cît între unitățile în cauză nu s-au încheiat contracte economice concordante cu clauza tranzitului organizat. Această exigență a practicii arbitrale este explicabilă prin necesitatea promovării unor soluții care să mobilizeze unitățile socialiste în direcția încheierii contractelor economice corespunzătoare și să sancționeze acele unități care nu respectă prevederile

art. 3 din Legea nr. 71/1969 privind forma contractului economic.

Într-o speță similară, primul arbitru de stat a decis (Decizia nr. 2282/1977) că „acțiunea pentru plata penalităților nu poate fi îndreptată decît împotriva beneficiarei contractuale și nu împotriva beneficiarei efective care nu este parte în contract”.

I. ICZKOVITS

COMERȚ EXTERIOR

MODALITĂȚI DE ADMINISTRARE A ARBITRAJULUI OCAZIONAL DE COMERȚ EXTERIOR

Soluțiile adoptate de Regulamentul UNCITRAL privitor la funcțiile autorității care administrează un arbitraj ocazional (**appointing authority**) au reușit să aducă vădite simplificări în materie, prin comparație cu prevederile corespunzătoare ale Convenției de arbitraj comercial internațional de la Geneva din 1961 (ratificată prin Decretul nr. 281 din 25 iunie 1963).

La fel cu Regulamentul UNCITRAL, Convenția menționată a înțeles să organizeze arbitrajul ocazional ca o procedură complet separată de activitatea instanțelor judecătorești, atribuind în acest scop rolul de **appointing authority**, după caz, Președintelui Camerei de comerț competente sau Comitetului special pe care l-a reglementat în mod detaliat.

În conformitate cu art. IV pct. 1 (b) din Convenția de la Geneva, dacă părțile au convenit să supună litigiile lor unei proceduri arbitrale ad-hoc, le incumbă obligația de a determina locul unde se vor desfășura dezbaterile și normele care o vor governa.

În practică însă se observă de multe ori carența părților, fie că ele omit, fie că refuză să se conformeze îndatoririlor arătate. Pentru a înlătura rezultatele desigur neconvenabile ale unor atare inacțiuni, Convenția de la Geneva a instituit o serie de măsuri, care sînt diferențiate după cum este vorba de a desemna pe arbitri sau de a întregi sub alte aspecte organizarea arbitrajului ocazional.

Cit privește desemnarea arbitrilor, art. IV pct. 2 acordă pîrîtului un termen de 30 de zile, calculat de la data cînd i-a fost notificată cererea de arbitraj, spre a-și manifesta opțiunea. Dacă rămîne inactiv, funcția de a desemna pe arbitru revine Președintelui Comerei de comerț din țara în care pîrîtul își are reședința obișnuită sau sediul în momentul introducerii cererii de arbitraj. Președintele îndeplinește o asemenea alegere, în locul pîrîtului, numai la solicitarea reclamantului, dacă nu există vreo înțelegere în alt sens între părți. Reglementarea la care ne-am referit se aplică și la înlocuirea arbitrului optat de către una din părți sau desemnat de Președintele Camerei de comerț arătate, în cazul în care se ivesc motive de natură să justifice o asemenea măsură.

Cit privește celelalte aspecte organizatorice care condiționează desfășurarea normală a arbitrajului ocazional, Convenția de la Geneva stabilește soluții diferite și gradate, încredințînd în principal această sarcină arbitrilor și numai în subsidiar Președintelui unei Camere de comerț sau Comitetului special.

În primul rînd, calitatea de a determina locul arbitrajului și de a stabili regulile de procedură convenabile aparține arbitrului unic sau arbitrilor care au fost desemnați de părțile în cauză (art. IV, pct. 3). Ei pot acționa, desigur, numai dacă indicațiile corespunzătoare lipsesc din convenția de arbitraj, iar părțile nu reușesc să cadă de acord în această privință.

În subsidiar, organul chemat să ia măsurile arătate este Președintele Camerei de comerț competente. Acesta poate interveni dacă părțile nu s-au înțeles asupra desemnării arbitrului unic, dacă vreunul dintre arbitri a fost numit de către Președintele Camerei de comerț competente în locul părții inactice sau recalitrante, precum și în lipsa acordului dintre arbitri asupra măsurilor care trebuie luate.

În situațiile la care ne referim, Convenția de la Geneva instituie criterii diferite spre a determina care anume dintre președinții Camerelor de comerț este competent să intervină pentru a asigura bunul mers al unui arbitraj **ad-hoc**. Soluțiile se deosebesc, după cum părțile în cauză au fixat

sau nu locul (sediul) arbitrajului ocazional.

Dacă au căzut de acord în această privință, reclamantul beneficiază de o opțiune. El se poate adresa pentru luarea măsurilor necesare, la alegerea sa, fie Președintelui Camerei de comerț a țării unde se află sediul arbitrajului (ales de părți), fie Președintelui Camerei de comerț a țării în care pîrîtul își are reședința obișnuită sau sediul în momentul introducerii cererii de arbitraj.

Dacă părțile nu s-au înțeles asupra locului arbitrajului, termenii opțiunii pe care reclamantul este în drept să o exercite, spre a obține luarea măsurilor necesare desfășurării procedurii arbitrale se schimbă. El se poate adresa fie Președintelui Camerei de comerț a țării în care pîrîtul își are reședința obișnuită sau sediul în momentul introducerii cererii de arbitraj, fie Comitetului special, organizat în conformitate cu prevederile Anexei la Convenția de la Geneva. În această ultimă alternativă, cererea reclamantului trebuie adresată Secretarului executiv al Comisiei economice O.N.U. pentru Europa, care o transmite celor doi membri ai Comitetului special (pct. 8 din Anexă). Soluția adoptată de Comitet este apoi comunicată părții care a solicitat-o.

Reclamantul fiind prin definiție partea interesată să obțină soluționarea neîntîrziată a diferendului, este de presupus că va avea în mod firesc inițiativa să provoace intervenția organelor competente a asigura bunul mers al arbitrajului ocazional. Dacă totuși ar rămîne inactiv, drepturile sale pot fi exercitate de către pîrît sau de către arbitri, care vor cere, ei, luarea măsurilor corespunzătoare.

Președintele Camerei de comerț competente sau Comitetul special vor putea să procedeze, după caz, la desemnarea arbitrului sau supraarbitrului, la fixarea sediului arbitrajului, ca și la stabilirea directă sau prin referire la regulamentul unei anumite instituții permanente de arbitraj a dispozițiilor de procedură care trebuie respectate de arbitri în cazul dat, afară numai dacă aceștia au adoptat ei regulile de procedură convenabile speței.

Comitetul special amintit anterior are caracterul unui organ colectiv, pe deplin independent față de instanțele

judecătorești, fiind alcătuit din doi membri titulari și un președinte. Unul dintre membrii titulari este ales pe o durată de 4 ani de către Camerele de comerț din statele nesocialiste, iar celălalt de către Camerele de comerț din statele socialiste, tot pe timp de 4 ani. Persoanele chemate să exercite funcțiile de președinte al Comitetului special sînt și ele alese, pe cite doi ani, prin rotație de către Camerele de comerț arătate.

Prevederile examinate ale Convenției de la Geneva din 1961 au rămas aplicabile numai în circuitul economic Est-Vest. Ele au fost, în adevăr, înălțurate în raporturile dintre țările membre ale Consiliului Europei. Acestea au încheiat la Paris, la 17 decembrie 1962, un Aranjament, care a intrat în vigoare la 25 ianuarie 1965. Preambulul acestui act internațional precizează că anumite prevederi referitoare la organizarea arbitrajului și cuprinse în art. IV al Convenției de la Geneva din 1961 (de care ne-am ocupat mai sus) se aplică numai diferendelor dintre persoane fizice și juridice cu reședința obișnuită sau sediul, unele în state nesocialiste, iar altele în state socialiste. În consecință art. 1 al Aranjamentului din 1962 statuează că în raporturile dintre persoane fizice și juridice cu reședința obișnuită sau sediul în mai multe state, însă toate membre ale Consiliului Europei, prevederile § 2 pînă la § 7 din art. IV al Convenției de la Geneva din 1961 (analizate mai sus) se înlocuiesc prin următoarele: „În cazul în care o convenție arbitrală nu cuprinde o indicație referitoare la toate sau la o parte din măsurile avute în vedere de § 1 al art. IV din Convenția europeană de arbitraj comercial internațional, dificultățile care s-ar ivi în ce privește constituirea sau funcționarea jurisdicției arbitrale vor fi soluționate de autoritatea judiciară competentă, la cererea părții celei mai diligente”.

Rezultă așadar că în sistemul reglementărilor Convenției de la Geneva din 1961 acționează ca organe de administrare a arbitrajului (**appointing authority**) două asemenea structuri, profund deosebite între ele și anume:

— în circuitul economic dintre Est și Vest, cu alte cuvinte dintre state socialiste și nesocialiste, mecanismul

stituit de prevederile acestei Convenții ;

— în raporturile dintre țările semnatare ale Aranjamentului de la Paris din 1962 (țări nesocialiste), autoritatea judiciară competentă.

Organul de administrare structurat conformitate cu Convenția de la Geneva funcționează de sine stătător, așa cum s-a arătat, cu alte cuvinte fără nici o subordonare față de instanțele judecătorești. Acest rezultat devenit posibil prin lărgirea atribuțiilor conferite arbitrilor și prin contribuția pe care sînt chemate să o acați atit Camerele de comerț, cît și Comitetul special, format din delegații acestora.

Obiecțiunea care s-ar putea aduce Convenției de la Geneva o constituie complexitatea reglementărilor și unele dificultăți în funcționarea organelor pe care le prevede spre a complini paritate sau recalcitranta uneia dintre părți în cadrul arbitrajului ocazional. Trebuie reținut în această privință una dintre preocupările majore ale Convenției în discuție a fost să asigure, pe planul arbitrajului de comerț exterior, egalitatea de tratament a statelor socialiste și nesocialiste. Astfel se explică numărul identic de reprezentanți ai Camerelor de comerț din aceste țări în Comitetul special, și rotația în funcția de președinte a acestui organ. Spre a da satisfacție cerințelor menționate de ordin politic, reglementările juridice au devenit, după cum s-a arătat, poate prea încercate și amănunțite.

Nu rămîne însă mai puțin exact că a demonstrat astfel că, din punct de vedere practic, există soluții adapabile realităților atît de diverse spre se asigura desfășurarea procedurii arbitrajului **ad-hoc** prin mijlocirea unui **appointing authority** emancipată sub egida instanțelor judecătorești de stat.

În final se impune, credem, concluzia că arbitrajul ocazional rămîne precum și deficitar dacă nu beneficiază de intervenția unui organ de administrare adecvat, cu alte cuvinte de un **nim de instituționalizare**.

Dr. O. CĂPAȚINA

FINANCIAR

HOTĂRÎREA JUDECĂTOREASCĂ PENALĂ DE CONDAMNARE A TITULARULUI DE AVANS ÎN NUMERAR

Fapta titularului de avans în numerar de a nu justifica avansul primit sau de a nu depune sumele rămase necheltuite la termenele stabilite, în condițiile Regulamentului operațiilor de casă ale unităților socialiste, aprobat prin Decretul nr. 209/1976, poate constitui — dacă prezintă pericole social — infracțiune, împrejurară ce determină stabilirea răspunderii penale a titularului (vezi Curierul din Suplimentul nr. 1 din 14 octombrie 1977, p. 7).

1. În legătură cu **stabilirea infracțiunii specifice în sarcina titularului de avans**, în literatura juridică și în practica judiciară s-au conturat poziții neunitare. S-a susținut că fapta angajatului care nu restituie avansul ar putea să întrunească elementele infracțiunii de abuz de încredere în dauna avutului obștesc deoarece nedepunerea cu rea credință a avansului la termen transformă deținerea inițială licită a titularului de avans într-o deținere ilicită (L. Miller, S. Ghimpu, Delegarea, detașarea și transferarea angajaților, Ed. șt., Buc., 1966, p. 127).

În practica judiciară, după unele discuții, s-a statuat în mod constant, că **însușirea avansului în numerar de către titularul de avans constituie infracțiunea de delapidare** prevăzută de art. 223 cod penal (Deciziile Trib. Suprem, Col. pen. nr. 1910/1968, C.D. 1968, p. 285 și Secț. pen., nr. 1322/1971, 3523/1972 și 4.811/1972, V Papadopol, ș.a., Repertoriul alfabetic de practică judiciară în materie penală pe anii 1969—1975, Ed. șt. și enc., 1977, p. 119, 121 și 136). Modalitățile de comitere a infracțiunii pot fi diverse. Faptul însușirii avansului rezultă în mod cert, în cele mai frecvente cazuri, din susțineri ce s-au dovedit inexacte cu privire la destinația dată unor sume supuse decontării și încercarea de justificare a sumelor con-

statate lipsă prin întocmirea de acte fictive.

Sub aspectul comiterii **infracțiunii de delapidare**, este irelevant dacă actualul infracțional are ca obiect material sume primite cu titlu de avans în numerar de la unități socialiste de stat sau cooperatiste ori obștești. Aceasta deoarece noțiunea de „avut obștesc”, în contextul art. 145 cod penal, cuprinde atît bunurile asupra cărora există un drept de proprietate de stat cît și cele asupra cărora există un drept de proprietate cooperatistă. De altfel, în explicația dată de art. 145 cod penal, termenul „obștesc” cuprinde în sfera noțiunii sale tot ce interesează : unitățile socialiste de stat, organizațiile obștești sau orice organizații care desfășoară o activitate utilă din punct de vedere social și care funcționează potrivit legii (A se vedea Vintilă Dongoroz, ș.a., Explicațiile teoretice ale codului penal român. Vol III. Partea specială. Edit. Acad. R.S.R., București, 1971, p. 582 și urm.).

Stabilirea răspunderii penale are loc în cadrul procesului penal în conformitate cu regulile stabilite în Codul de procedură penală.

2. În cadrul procesului penal, are loc și **rezolvarea acțiunii civile**. În acest sens, art. 346 cod procedură penală prevede că instanța penală trebuie să se pronunțe, prin hotărîrea sa și asupra acțiunii civile. Pentru apărarea intereselor obștești și în special pentru ocrotirea proprietății socialiste, acțiunea civilă se pornește și se exercită din oficiu. În acest sens, organul de urmărire penală și instanța de judecată au datoria ca, din proprie inițiativă, să ceară organizației păgubite date cu privire la întinderea pagubei și să stabilească cuantumul acestora, indiferent dacă organizația socialistă se constituie sau nu parte civilă.

Unitatea socialistă care a acordat avansul în numerar în condițiile Regulamentului aprobat prin Decretul nr. 209/1976, are asigurat astfel cadrul juridic procesual pentru exercitarea acțiunii civile în cursul procesului penal în vederea acoperirii prejudiciului cauzat avutului obștesc prin infracțiunea comisă de titularul de avans.

3. Cu privire la **cuantumul prejudiciului**, este de arătat că acesta cuprinde, în cazul nostru, două elemente.

Un prim element îl reprezintă **avansul nejustificat legal și sumele necheltuite** din avansurile acordate care nu au fost depuse la casierie în termenele stabilite (art. 31 și 34 din Regulamentul operațiilor de casă ale unițărilor socialiste). Determinarea întinderii acestui prim element al prejudiciului este un atribut al instanței penale și se efectuează pe baza documentelor deținute de unitatea care a acordat avansul, la care se păstrează atât documentele ce au stat la baza acordării avansului cât și cele întocmite cu ocazia decontării acestuia sau restituirii sumelor necheltuite. Vor trebui avute în vedere, în acest scop, prevederile Regulamentului, care instituie norme clare privind drepturile și obligațiile legate de operațiunile de acordate și decontare a avansului. Subliniem în mod deosebit prevederea din art. 36 a Regulamentului, care uneori nu se ia în considerare, și anume că dacă deconturile sînt incomplete sau li se anexează documente nevalabile, avansurile se consideră justificate numai cu valoarea documentelor valabile.

Al doilea element îl constituie **penalizarea de 0,50% pe zi de întîrziere**, prevăzută de art. 38 din Regulament. Penalizarea se calculează asupra avansului nejustificat sau asupra sumelor nerestituite în termen. (Cu privire la condițiile de aplicare, calculul, natura și perioada pe care se datorează penalizarea, a se vedea Curierul nostru din Suplimentele nr. 34, 35, 36, 37, 38, 39 și 40/1977).

În practica judiciară s-a stabilit că numai titularul de avans în numerar este obligat să plătească o penalizare de întîrziere de 0,50 pe zi. Cînd obiectul material al infracțiunii săvîrșite îl constituie însă o sumă de bani, alta decît avansul în numerar, atît beneficiul nerealizat cît și daunele de întîrziere constau, conform art. 1083 Cod civil, în **dobînda legală**, astfel că inculpatul trebuie obligat la restituirea sumei însușite, cum și la plata dobînzii aferentă, calculată potrivit Decretului nr. 311/1954. Ca atare, dacă sumele însușite de inculpatul ce a comis o delapidare nu provin din avansuri în numerar, obligarea acestuia la plata penalizării de 0,50% pe zi de întîrziere este nelegală (Trib. Supr., sec-

ția penală, decizia nr. 4811 din 28 noiembrie 1972, în R.R.D. nr. 8/1973, p. 170—171).

În concluzie, recuperarea avansului nejustificat și a sumelor necheltuite ce nu au fost depuse în termen, precum și a penalizării aferentă, poate avea loc, pe lîngă dispoziția scrisă dată de conducătorul compartimentului financiar-contabil și titlul executoriu notarial, și pe baza hotărîrii judecătorești penale pronunțate în condițiile Codului de procedură penală, atunci cînd titularul de avans răspunde civil pentru comiterea unui delict penal.

drd. Ioan CONDOR

ASIGURĂRI

CARE SÎNT ELEMENTELE CARE STAU LA BAZA STABILIRII DESPĂGUBIRILOR PENTRU PAGUBELE LA ANIMALELE APARTINÎND ORGANIZAȚIILOR SOCIALISTE ASIGURATE

Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri pentru pagubele la animale în cazurile în care aceste pagube au fost produse de riscurile asigurate, prevăzute în Decretul nr. 471/1971 cu privire la asigurările de stat (art. 9, lit. c), respectiv în Regulamentul nr. 1/1975 privind asigurarea facultativă a animalelor (§§ 3, 4 și 5). Despăgubirea de asigurare reprezintă suma pe care Administrația Asigurărilor de Stat o datorează asiguratului pentru compensarea pagubei pe care acesta a suferit-o.

Potrivit reglementărilor sus-menționate, în cazul pagubelor la animale despăgubirea nu poate depăși suma la care se face asigurarea, nici cuantumul pagubei și nici valoarea animalului din momentul producerii evenimentului asigurat.

Rezultă deci că elementele care stau la baza stabilirii despăgubirii pentru pagubele la animale sînt: suma asigurată, valoarea animalului și cuantumul pagubei.

Suma asigurată reprezintă limita maximă pînă la care asiguratorul răspunde față de asigurat în ipoteza producerii evenimentului asigurat respectiv limita maximă pînă la care se poate plăti despăgubirea. Ea este stabilită în mod diferențiat în funcție de specia animalului, iar pentru unele specii de animale și în funcție de rasa și vîrsta animalelor. În asigurarea prin efectul legii suma asigurată este stabilită prin Decretul nr. 471/1971, iar în asigurările facultative prin contractul de asigurare, fără a putea depăși însă sumele maxime prevăzute în regulamentul și condițiile speciale de asigurare facultativă.

În cazul animalelor asigurate atît prin efectul legii cît și facultativ despăgubirea se stabilește pe baza sumelor totale asigurate prin efectul legii și facultativ împreună. În general suma totală asigurată prin efectul legii și facultativ reprezintă circa 80% din valoarea animalului. Acoperirea prin asigurarea numai a unei părți din valoarea animalului implică luarea deciziei către organizațiile socialiste a tuturor măsurilor de prevenire a îmbolnăvirii și pierii animalelor, întrucît în cazul producerii evenimentului asigurat partea de pagubă neacoperită de ADAS este suportată de organizația socialistă căreia i-a aparținut animalul pierit.

Valoarea animalului de care se ține seama la stabilirea despăgubirii reprezintă valoarea, la data producerii evenimentului asigurat, pe piața locală, a unui animal sănătos de aceeași specie, rasă, sex, vîrstă, stare de înțepănire și productivitate, cu excepția animalelor clasate (reformate contractate etc.) pentru sacrificare din cauze necuprinse în asigurare sau aflate în îngrășătorie (dacă trecerea în îngrășătorie s-a făcut ca urmare a unor cauze necuprinse în asigurare) la care valoarea este determinată în fapt de valoarea cîrnilor animalului respectiv. La aceste animale valoarea se stabilește în funcție de greutate brută (în viu) și de prețurile de cotașare aplicabile în raporturile solicitate din asigurarea animalelor sau, după caz, de prețurile rezultate din

actele eliberate de întreprinderile de industrializarea cărnii prin care s-au valorificat animalele (carnea).

Cuantumul pagubei reprezintă paguba efectivă suferită prin pieirea animalului și se stabilește prin scăderea din valoarea animalului a valorii tuturor recuperărilor (valoarea cărnii comestibile sau confiscate, pielii, lînii, părului etc., precum și orice alte sume încasate pentru animalele pierite).

La baza acoperirii în asigurările de animale (prin efectul legii și facultative) stă principiul răspunderii proporționale, astfel că în cazul în care valoarea animalului este mai mare decît suma asigurată prin efectul legii sau facultativ ori prin efectul legii și facultativ împreună, se despăgubește o parte din cuantumul pagubei corespunzătoare raportului dintre suma asigurată și valoarea animalului. În cazul în care valoarea animalului este egală sau mai mică decît suma asigurată, despăgubirea este egală cu cuantumul pagubei.

Și în cazul pagubelor la animale în situația în care paguba s-a mărit din culpa asiguraților, la stabilirea despăgubirii se ține seama de acest fapt. Astfel, spre exemplu, dacă asigurații nu au executat la timp dispoziția organelor competente de a sacrifica animalul bolnav sau accidentat și animalul a murit sau dacă sacrificarea s-a făcut cu întârziere și ca urmare carnea a devenit necomestibilă, la stabilirea despăgubirii se ține seama de valoarea cărnii ce s-ar fi recuperat dacă s-ar fi respectat dispoziția dată și animalul ar fi fost sacrificat la timp. La fel se procedează și în cazurile în care carnea a devenit necomestibilă datorită faptului că: nu s-au eviscerat la timp animalele sacrificate; nu s-au luat măsurile posibile pentru păstrarea în bune condiții a cărnii rezultate în urma sacrificării animalelor; nu s-au folosit posibilitățile de valorificare a cărnii etc., condițiile de asigurare prevăzînd obligația asiguraților de a lua măsuri pentru prevenirea și limitarea pagubelor.

D. CONSTANTIN

TRANSPORT

ORGANIZAREA TRANSPORTURILOR MARȘRUTIZATE ȘI NAVETIZATE PE CALEA FERATĂ

Dezvoltarea transporturilor trebuie să asigure satisfacerea nevoilor producției. Din acest motiv, din ce în ce mai mult se pune accentul pe folosirea integrală a mijloacelor de transport, reducerea duratei de staționare și de circulație a acestora și pentru aceasta, în conformitate cu HCM nr. 425/1975, s-au luat o serie de măsuri ca: sporirea vitezei comerciale, îmbunătățirea programului de circulație, respectarea graficului, regularitatea circulației trenurilor, folosirea deplină a fronturilor de încărcare-descărcare etc., măsuri pe care calea ferată și beneficiarii de transport, trebuie să le aducă la îndeplinire.

Prin introducerea pe scară largă a mijloacelor și tehnologiilor moderne este asigurată ridicarea eficienței economice în transporturi.

Pentru accelerarea circulației mărfurilor și pentru folosirea rațională și completă a vagoanelor în vederea îndeplinirii sarcinilor de transport este necesar ca un procent din ce în ce mai mare de mărfuri să fie transportat pe calea ferată în trenuri marșrutizate și navetizate.

Prin marșrută se înțelege garnitura unui tren de marfă cu tonaj sau lungime stabilită, care circulă de la locul de compunere pînă la stația de descărcare sau răspindire, fără manevră și care tranzitează peste cel puțin o stație de triaj sau tehnică.

Prin navetă se înțelege garnitura unui tren de marfă care efectuează drumul dus și întors pe un traseu stabilit transportînd o anumită încărcătură.

Marșrutizarea și navetizarea sînt unele din metodele cele mai importante de perfecționare a tehnologiei de transport pe calea ferată.

Prin H.C.M. nr. 2061 din 4.X.1952 s-a pus în aplicare Regulamentul pentru organizarea transporturilor feroviare marșrutizate, iar prin H.C.M. 1788 din 19.VIII.1955 s-a modificat re-

gimul de marșrutizare. Regulamentul, astfel cum a fost modificat în anul 1955, urmează a fi actualizat și pus de acord și cu prevederile H.C.M. nr. 425/1975.

După locurile de formare marșrutele se împart în două categorii:

— marșrute de la locurile de încărcare, care se formează în stațiile de încărcare;

— marșrute tehnice care se formează în stațiile de triaj și tehnice conform planului de formare a trenurilor;

La rîndul ior marșrutele de la locul de încărcare pot fi marșrute pe expeditor sau în trepte, după cum se încarcă într-o singură stație de încărcare sau în mai multe. Marșrutele pot avea ca destinație o singură stație, sau mai multe stații de pe aceeași relație de circulație, sau o stație de răspindire.

Prin secție de circulație se înțelege distanța pe care o parcurge trenul local de marfă, potrivit planului de formare a trenurilor. Tonajul marșrutei va fi cel puțin egal cu acela prevăzut în planul de formare a trenurilor pentru întreaga distanță de parcurs.

În vederea întocmirii programului lunar de transport, pentru transporturile marșrutizate stația CFR și unitatea expeditoare vor avea în vedere:

a) producția zilnică și eventualele posibilități de depășire;

b) repartitia mărfurilor în scopul grupării aceluia care au destinații sau direcții comune pentru a se putea asigura utilizarea rațională a mijloacelor de transport și formarea a cît mai multe marșrute;

c) capacitatea zilnică de încărcare în trenuri întregi sau în grupe de vagoane, folosită la maxim de către întreprinderile expeditoare prin îmbunătățirea instalațiilor respective sau printr-o mai rațională folosire a lor;

d) capacitatea de descărcare a destinarilor.

Expeditorii depun la stațiile de cale ferată programul lunar cu eșalonarea pe decade și programarea vagoanelor la încărcare pentru mărfurile marșrutizate, arătînd aceleași date ca și pentru celelalte transporturi, însă pe formulare separate.

Regionalele de cale ferată și expeditorii și destinatarii sînt obligați să execute transporturile marșrutizate în termenele și în condițiile legale, răs-punzînd de neîndeplinirea planului.

Lucian THEODORU

RAPORTURI DE MUNCĂ

DREPTUL ȘI OBLIGAȚIA UNITĂȚII DE A OPTA PENTRU UN SINGUR MOTIV DE DESFACERE A CONTRACTULUI DE MUNCĂ

În cadrul raporturilor de muncă existente între organizațiile socialiste și persoanele încadrate în muncă se lîvesc dese împrejurări în care contractul de muncă poate fi desfăcut din inițiativa unității pentru mai multe motive din cele prevăzute de art. 130(1) Codul muncii: Astfel se poate întîmpla ca, în același timp, o persoană să săvîrșească o abatere disciplinară gravă, iar instanța penală să fi pronunțat interdicția de exercitare a profesiei, ori ca o altă persoană să nu corespundă sub raport profesional funcției ce o deține și concomitent unitatea să se mute în altă localitate și să aibă posibilitatea de a-și asigura pe plan local cadrele necesare etc. Asemenea exemple de cumul de motive de desfacere a contractului de muncă din inițiativa unității pot fi furnizate în continuare. Problemele ce le ridică nu sînt nici puține și nici lipsite de dificultate, cu atît mai mult cu cît — pînă în prezent — la cunoștința noastră, instanța supremă nu a fost confruntată cu un asemenea litigiu și nici literatura de specialitate nu a adus în discuție concursul de motive de desfacere a contractului de muncă și consecințele acestuia.

Printre primele întrebări ce se pun și care trebuie să primească o soluție sînt:

— are unitatea dreptul și obligația de a desface contractul de muncă pentru toate motivele existente, ori trebuie să opteze pentru un singur motiv determinant sau cel mai determinant?

— dacă în contextul deciziei (ordinului) de denunțare a contractului de

muncă sînt invocate și incluse mai multe temeuri de desfacere este acesta un motiv de nulitate a dispoziției unității?

— care sînt consecințele ce le produce o asemenea decizie?

Pentru a afla un răspuns la cele de mai sus este necesar a se observa că motivele de desfacere a contractului de muncă produc efecte diferite — uneori chiar opuse — sub aspectul vechimii neîntrerupte în unitate, a dreptului de compensare a concediului de odihnă, a acordării preavizului etc. etc.

După părerea noastră unitatea are dreptul dar și datoria de a alege și a reține un unic motiv de desfacere a contractului de muncă tocmai pentru a evita consecințele diferite și chiar contradictorii ce le generează mai multe motive de denunțare a contractului de muncă. Desigur că opțiunea unității trebuie să se îndrepte asupra temeiului (motivului) determinant sau a celui mai determinant. Altfel spus, considerăm că în asemenea ipoteze nu poate să existe un concurs (cumul) de motive de drept, ci trebuie să opereze obligativitatea unicității temeiului legal al desfacerii contractului de muncă.

Opinia noastră se bazează pe faptul că nu toate motivele de desfacere a contractului de muncă au efecte identice sau asemănătoare și nu în toate cazurile procedura și termenele sînt similare. A admite că unitatea poate opta pentru un cumul de motive de desfacere a contractului de muncă înseamnă ipso facto să optezi pentru consecințe juridice diferite și uneori chiar contradictorii care se pot anula sau contracara reciproc. Într-adevăr, Codul muncii prevede o serie de consecințe pentru unele motive de desfacere (vezi art. 131 alin. 1 și art. 133 alin. 1) și cu totul alte efecte pentru celelalte temeuri. Pentru a conchide asupra acestui prim aspect al problemei, socotim că nu cumulul (concurusul) de motive, ci unicitatea motivului de desfacere a contractului de muncă, constituie un drept și o obligație pentru unitate.

C. JORNESCU

INTREBĂRI-RĂSPUNSURI

● I. CHIRU (Iași) solicită lămuriri în privința dreptului organelor Băncii de Investiții de a opera reduceri cu ocazia verificării devizelor de execuție.

Potrivit art. 97 din Legea nr. 9/1972 sînt interzise contractarea și angajarea de cheltuieli pentru investiții înainte de aprobarea indicatorilor tehnico-economici sau, după caz, a documentației tehnico-economice a investițiilor, precum și începerea lucrărilor înainte sa organele bancare să se pronunțe asupra legalității acestor cheltuieli, afară de cazurile în care prin dispoziții legale se prevede altfel.

Conform art. 96 din aceeași lege, băncile verifică legalitatea prețurilor și tarifelor, precum și economicitatea cheltuielilor prevăzute în documentație și se pronunță asupra acestora în termen de 20 zile de la primirea documentației însușite de părțile contractante. Reducerile făcute de bănci la care nu s-au primit obiecții în termen de 20 zile de la comunicarea lor rămîn definitive. Valoarea devizelor de execuție și a devizului general se diminuează cu reducerile rămase definitive.

● D. ȘERBĂNESCU (Brașov) întreabă dacă în cazul lipsurilor cantitative constatate la produsele importate obligațiile întreprinderii de comerț exterior comisionare importatoare pot fi considerate îndeplinite prir recunoașterea lipsurilor de către furnizorul extern.

Răspunsul este negativ, deoarece în întreprinderii de comerț exterior comisionare îi revine îndatorirea de a obține realizarea drepturilor corespunzătoare recunoașterii furnizorului extern: despăgubiri sau livrarea grațuită a cantității de produse constatate lipsă.

H. M.